Brassó, 1893. IX. évfolyam | 117-ik szám. | Szombat, deczember 2.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 6 frt — kr
Félévre . . 3 — —
Negyedévre . . 1 — 50 —
Egy hónapra egész évre 90 krank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban a Gross Gusztáv lottóüzletkörnyjában

Brassó.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinónak, az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

Hirdetések díja:
4 hasábos czímsorban vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nyilttéri közlemény sora 10 kr
Hirdetések és nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brasso, Kapu-utczа 21. szám alatt, hova a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő: Dr. ZAKARIÁS JÁNOS. (Kéziratok vissza nem adatnak)

Lapnyomdász: A Közművelődés irodalmi és könyvnyomdai részvtársa, Kolozsvár. Kiadó: Bernstein Márk — Brassói Közművelődés nyomda.

A „Brassó"-t, olvasóközönségéhez.

A „Brassó"-szerkesztőségétől a mai napon visszaléptem.

Majdnem egy évi munka után mindig czak független meggyőződésem szavára hallgatva, azzal a jóleső tudattal lépek vissza a „Brassó" szerkesztőségétől, hogy a „Brassó" olvasóközönsége rokonszenvvel, bizalommal, sokszor nyilvánított helyeslésével kísérte törekvéseimet és tette magáévá a „Brassó" irányát.

Ezért a rokonszenvért és bizalomért, mely nekem a munkára erőt, kitartást adott, fogadja tőlem a „Brassó" olvasóközönsége a magam és munkatársaim nevében legforróbb köszönetemet.

A „Brassó" munkatársainak pedig, kik ugyan fáradságos munkámban önzetlenül és telkesedéssel támogattak, szintén örök hálámat és köszönetemet fejezem ki.

Brassó, 1893. decz. 2-án.

Dr. Zakariás János.

Még egyszer a csángó-kérdés.

VI.

Ujból kaptunk egyik hétfelusi ágev. lelkész tollából levelet, mely a csángókérdéssel foglalkozik. Örülünk rajta, hogy azok figyelmét és érdeklődését sikerült felébresztenünk, kik a csángó nép között élnek és annak szellemi vezetői. Ép azért szívesen közöljük az alábbi levelet, mely a csángó nép között élő lelkész megügyelését és praktikus tanácsát foglalja magában, s mely annak, ki a csángó nép érdekét szíven viseli és bajain segíteni akar, sok hasznos tanácsot szolgál.

A levél így szól:

„A hétfalusi csángó legények hurtálás magasságelte immár a lapokban is ismeretes lévén, szükségesnek tartom, hogy mindannyian, kik e hurtalátásnak napjaink szemére és fultanai vagyunk, velem egyetértek kifejezést adjunk.

Nem lehet olyan indifferens ember, kinek szivét-lelkét meg ne hatná az erőlkösi hanyatlásnak és az ebből eredő tekintelenségek annyi elszomorító állapota, miket ez évi megyei közgyűlésen az alispán ur oly lejlesztő nül feltárt. Örvendünk, hogy ez úgy immár saját forumа előtt áll! Innen, de csakis egyedül innen jöhet segítség. E nézetben mi jóakaratunk megtörik s érezve tehetetlenségünket, kénytelenek vagyunk a küzdőtérről visszavonulni.

A napokban e lap hasábjain egy jóakaratu ajánlatot olvastam, mi ilétt elmélkedtem, neha azt általánosságban elfogadom, de oly modus procedendik a nem találom, mely elegendő lenne e nagymérvű betegség gyógyítására. Nekem más recepteim van, mit a betegség keletkezésének megügyeléséből és fejlődéséből állítottam össze.

A csángó legények féktelen magaviseletének oka a szülői fegyelem hiányában rejlik. Itt nem a szülő parancsol gyermekének, hanem megfordítva. A ki ismeri a csángó családok beléletét, az tudja, hogy csak azon háziszkől kerülnek ki a fékfelenkedők, a hol nincs apai és anyai tekintély; a hol a gyermek, ujju jár-kel egész éjszakákon a nélkül, hogy az apa vagy anya kérdőre merné vonni: hol járta, mit cselekedtél? Ez hányszor nem láthattuk már, hogy ha egy ilyen hábói kikerülő legény ugy nőhetne-hőrtöbbe, tehát mérő helyére kerül, ez apa s az anya az, ki bánós, elvetemült fiát ott eteti, itatja, pártjai fogja s gonoszságát elutkolni, szepiteni törekedik. Tezzük meg ezt a szülők részint gyermekeikből való feledemből, részint áltszeretemből.

Egy másik körülmény, mi a rendetlenségnek, az erkölcstelenségnek fő-fő forrását képezi, az, hogy a leányok éjszakának idején a gazsaporba (fátog-tóba) menő legényekhez kimennek, a hol egyszer egyik, máskor másik legény gulaja (suba) alatt minden szülői felügyelet nélkül órákat töltenek. Ezen nálunk rossz szokáshoz járul még az is, hogy egy egy leánykoz egyszerre öt-hat legény megy s míg czak közül egy a leánynyal cseveg, addig a többiek vagy az utczán, vagy a kapu alatt rendetlenkednek. Ha megtörténik, hogy valamely szülő leányát nem bocsátja ki, ott leveszik vagy bekötik az ajtót, felforgatják az udvart, szóval elkövetnek minden gazságot. A szegény szülő ott virrasztó az ajtó mögött, nézve keservesen, míg leendő veje s a többi künn lábatlankodik. — de kimennü! no ezt már nem teszi, nem meri megtenni. Nem is tanácsos. A csángó legény, míg a nap az égen van, csöndes sőt mondhatni: gyáva, de e-se, sötétben virtusa mágas fokra emelődik.

Íme, a körtüntetés, mire receptem a következő:

1. Állítassék Négyfalu központjára, a fő-czélpontra felügyelete alatt egy 20 tagu rendőrség. Rendőrökül csak kiszolgálatunk és czak székely fiuk alkalmaztassanak. A lakanya láttassék el telefonnal és egyuelőnyi czellával. A többi onnétt következik.

2. Szabassék 50 frt büntetés mindazon kanyos szülőnek, kik leányaikat estve a legenyekhez kiereszik. S minthogy minden legenyuek és leánynak csak egy-egy szerencje lehet: tiltassék meg a szülőknek este lakásukba való tobb legenyek bebocsátása.

3. Állítassanak fel minden községben haladóktanul az ifjusági körök, vagy erkölcsemesitő egyesletek, melyeknek programmszerű vezetésével — a lelkészek és elöljárók támogatása mellett — bizassanak meg a tanítók és tanitónők

Mivel pedig egy ily egyesületnek okszerű vezetése nagyon is fáradságos munka, az ifjuság esti oktatása czimen minden tanitó és tanitónő, ki hivatását e helyen buzgón teljesiti, kapjon a kormánytól évi 50—50 frt tiszteletdijt.

Ez az én receptem, melynek sikerében a felelősséget hármikor és bárkivel szemben elvállalom.

Érdeklődő.

TARCA.

Brassótól Párisig.

— Gyalog mi levelek. —

XXX.

(Luneville-től — Vitry felé.)

Páris, 1892. máj. 27.

Kedves barátom!

Luneville nagyon szép város; fensőges és tiszteletet gerjesztő székesegyháza már messziről észrevettem volt, s igy a városba érkezve, legelőszőr azt néztem meg. Oly farczak a tornyai! A templom gót-stylben van épitve, a tornyai szomban törpék s nagy nézőnek ki, mintha gőlát tettek volna a templom tetejére. Az egész stromba, nehézkes benyomást tesz; egészen mákszép mint pl. Umban vagy Strassburgban, hol minden magasra, ég felé törekszik, a hol az ember leike is mintegy ugyanis a test fölötte tömegét s inkább közelig sz ég felé.

A franczia templomok általában véve nagyon erősek és szláradok; csösnosságuk neha czak nyomát mutatják. Nem akarnam ugyanszt a templomok belsejéről állitani, mely varatlan fényével és dús márványszobraival annál inkább hat. Már régóta nem voltam templomban; szükségét éreztem, az országut zajos, idegos lármajától ismét a templom áhitatos csendjébe menekülni. Beléptem hát a leki áldást keresztem a fényes oltár elöt, melyen a Szűz Mária márványarcza oly gyönyörűen mosolygott a világ megváltójára. Testben és lélekben felüdítve, ujból az országut

hogy alig éreztem magamat, s igy hát nem igen értem reá ezen szépségeket bámulni. — Folyvast mentem a egyre czak házakat láttam elszórtan az ut mellett állani. Ezekben piháltam most szerencsét a késő éjjel, mi dűn már majdnem minden reménykem elhult volt, hogy én is megpihenhetek, hát mégis egy jószivű parasztra találtam. Mély álomban tölttötem az éj hátralévő ő órájat s másnap már a kora reggel ujból talpon talát. Megunta a sok bajlódásomat éjjeli szallus után s igy minél gyorsabban akartam Párisban lenni. A „Lorraine"-vidékén menten at Nancyba s mindenütt a legszebb szálláshely-ket találtam. Bármilyen kicsiny is legyen valami helyecske, rögtön szőlőt tűltetnek oda, mely mintegy varázs alatt a legkopárabb sziklás talajon czászn terem. Bor s komlő: czak a Lorraine fő-czikmenye; kevesebb buza, zab és burgonya, melyek a sziklás talajon csak nyo morotlan jövedelmeznek.

Nancy gyönyörű szép város, s a francziák mindig büszkélnek ennek fel fejüket, ha a Lorraine czen gyönyörűt van-ze. Joguk is van hozzá, mert szép parkltetvények, tágas, tiszta utczák és számos szobor diszitik a várost. Itt találtam első izben nyilvános piaczokat is, melyek üveggel voltak fedve — a párisi „Halles Centrales"-ok miniturkepe. Nancy mellett a Marne folyik s ez mindenütt csatornák bő hálózatára van felhasználva, mely csatornákon szután az árutól Franczia-ország hármilyen nagyobb városába könnyen el lehet szállítani, mintthogy ez egész ország csatornákkal van ellátva.

Nancy fel Toul-ig 20 kilometer van. A vidék gyönyön domboss; erdők czak imittamott szegélyezik a hátlatárt, de annál több a bor. A talaj meglehetősen szikás, olyanypiru, hogy sok helyt a szántóföldet csak valamivel melyebben fel kell turni s az kőbányává változik. Ez a szerencsés körülmény sok helyt fel is van használva, minthogy a követ ingyen adja a föld szántás-vetés nélkül; Páris pedig rengeteg épitkezéseivel nagyon is szükségli a követ; bármennyit is usztassanak a csatornákon, Páris ugyanannyi mást követel. A kőbányákon kívül a nép még szőlőtermelessel is nagyban foglalkozik. „Champagne" a neve e tartománynak a dúsan terem itt a venyige, hogy világhirt bort adjon. A merre a szem czak méríheti a határt, bor, bor, s egyre czak bor, egyébre nézve pedig a kövös talaj meglehetősen termőkellen.

Nagy hiterjedésén sikságokon haladva, Toul közelébe jutottam. Ez egy erős vár a mar messzire a varon kívül lévő erőditéseket látni, komoryan ugyszkal fölfegyverkezve. — Több sáncz mellett elhaladva, egyszerre czak terjedelmes romokat láttam a sivár pusztán s a parasztoktól megtudtam, hogy ezek óságri nemesi kastélyok romjai, melyeket az 1789-iki nagy forradalom alatt a fellázadt nép haragja megtörő és megsemmisitett. Tágas, diszes kastélyok lehettek, mert romjaik még most is, egy évszázaddal később, egykori pompáról tanuskodtak.

Toul igazi erőd képét mutatja; szűk, szegletes utczák, tágasabb terek hiánya, mindenütt czak sáncz és bástya Ép vasárnap

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Politikai hirek.

* Ausztria-Magyarország és a Vatikán. Egy idő óta az olasz sajtóban különféle hirek szárnyalnak arról, hogy az osztrák-magyar udvar és a római kuria közt szokatlan feszültség állott be. A „Pester Lloyd" római tudósitója előtt egy kiváló személyiség a pápa közvetlen környezetéből, kijelentette, hogy e hiresztelésekből egy árva szó sem igaz. Gondolni sem lehet arra, hogy Ausztria-Magyarország és a Vatikán diplomáciai viszonya megszakittassék, a kulturharcz pedig, a magyarországi polgári házasság miatt, ki van zárva. A szent atya Magyarországgal szemben is ugyanoly magatartást fog tanusitani az esetben, ha az egyházpolitikai javaslatok törvénynyé válnak, mint a minőt a Vatikán Belgiummal és Franczia országgal szemben tanusitott.

—

* Országgyülés. Kedd Lukács Béla diadalának napja volt. Beszédét a Ház zajosan megéljenezte s a lelkesüléséghő a baloldal épp ugy kivette részét, mint a legszabadelvübb kormánypárti. — Beszéde első felében a felhozott támadások ellen védte sikeresen politikáját és czáfolta sorban a vádakat. Második részében tovább ment: a jövő programmját fejtette ki s meggyőző érvelésével sikerüit elosztani a legcsekélyebb aggodalmakat is. Az a kereskedelmi politika, a mit ő kezdett bemutatott, megnyugtathatja az egész közvéleményt. A kereskedelmi tárcza költségvetésének tárgyalásában részt vettek még a vitában: Endrey Gyula, Molnár Józsás, Erreth János, Thaly Kálmán és Boda Vilmos az ellenzék részéről, mig a kormánypárt padjairól Szuhányi Ferencz, Perczel Béni és Sporzon Ernő beszéltek.

Szerdán már be is fejezték a kereskedelmi tárcza költségvetésének tárgyalását. A vitában a szabadelvű párt soraiból három szónok vett részt: Dégen Gusztáv, Perczel Dezső és Nagy János. Mindháman az ellenzékkel polemizáltak. Az ellenzékről Thaly Kálmán, Atzél Péter, Szederkényi Nándor, Mülek Lajos és Endrey Gyula szóltak fel különböző tételekhez s legtöbbnyire kisebb módosításokat ajánlottak a miniszterhez figyelmébe, s a felszólalások soha sem veszitették el tárgyiasságukat. Lukács Béla miniszter minden felszólalásra megfelelt s valamennyire megnyugtatólag. — A kereskedelmi tárczával kapcsolatban a Vaskapu-szabályozás költségelőirányzatát is elfogadták, majd Szilágyi Dezső törvényjavaslatát tárgyalták le a kir. kir. itélő-táblák személyzetének szaporitásáról. Ragályi Lajos referálta a törvényjavaslatot. Visontai Soma kifogásokat hozott fel a törvényjavaslat tárgyalásának indoklásában, igazságszolgáltatásunk és különösen az ügyészség ellen. Ülés elején Hieronymi Károly belügyminiszter nyujtotta be a közigazgatási biróságokról szóló törvényjavaslatot, ülés végén pedig Mihlek Lajos interpellált a hadsereg részére szükséges élelmezési szekerek magyar beszerzése ügyében.

Csütörtökön az ülés legelején Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter bemterjesztett egy törvényjavaslatot a néptelkelők jelentkezési kötelezettségéről. Ezután Tóth Aladár szólt, tárgyilagosan, szép, szakszerű beszédben fejtve ki nézeteit. Utána ismét egy Tóth, a czélbai Tóth Ernője beszélt s a Tóthok után jött Bolgár Ferencz és Horváth Gyula. Magyarország majdnem minden nemzetisége képviselve volt tehát a felszólalók neveiben. Hozzászóltak még a vitához Nagy István, Thaly Kálmán és Madarász József. Wekerle Sándor miniszterelnök adta meg lelvilágositásait az ellenzéki határozati javaslatokra. Ezután Ugron Gábor szólott szokott hével és ékességlással. Fejérváry Géza báró kétségbevonta, hogy épen Ugronnak volna legtöbb joga tanácsot osztogatni. Sorra vette különben az összes felszólalásokat s valamennyire megelégült. Legtöbbre azzal, hogy — nincs pénz, a mit aztán az ellenzék is beismert.

—

* A mezőrendőrségi javaslat. A képviselőház földmivelésügyi bizottsága Perczel Dezső elnöklete alatt tegnap folytatta a mezőgazdasági és mezőrendőrségről szóló javaslat elő fejezetnek tárgyalását s tüzetesebb torlest s módositást eszközölvén, melyekre a javaslatnak legközelebbi méltatása alkalmával még visszatérünk, egész a 10. §-ig haladt. A tárgyalást ma délután 5 órakor folytatják.

t

Mit tegyünk a hétfalusi csángók érdekében?

VI.

A baromfitenyésztés, e jelentéktelennek látszó gazdasági ág fejlesztésével országosan foglalkoznak azóta,ióta a tojástermények oly rendkivüli menyiségben exportáltatnak külföldre, sióta azok egyik fő kivitteli czikkünket képezik. Az országos baromfi-tenyésztési egyesület alá a fejlesztés élén, melyet a földmivelésügyi miniszter tá vezet. A kinek alkalma volt a földmivelésügyi miniszter jelentéseibe, vagy az egyesület szakközlönyeibe beletekinteni, az láthatta, hogy utánjárásai mily eredményeket lehet a téren elérni.

A csángó gazdaszsznyok háztartásait baromfi nélkül elképzelni sem lehet. Minden jóravaló gazdaszsznyak egész sereg tyukja van. No hát itt nem volna nehéz feladat a baromfiak jövedelmezőségét a tyuk-állomány javitásával s lehető szaporitásával még inkább fokozni. Sokat tehetnek e tekintetben a tanitók nejei magában azzal is, hogy jobb fajtáju baromfiak tenyésztésével foglalkozva, alkalmat nyujtanának a csángó aszszonyokak arra, hogy a hasznosabb és jobban értékesitő majorságot megismerjék s időnként a meg-tojásokat cserébe kiosztanák. Szerezzék meg a baromfitenyésztő-egyesület szakközlönyét, a földmivelésügyi miniszter intézkedett, hogy e szakközlöny részben igen jutányos áron, részben pedig ingyen küldessék meg a tanitóknak. Kérjék fel az országos baromfitenyésztő-egyesület igazgatóját, hogy ha Erdélybe vezet utját, sziveskedjék Hétfaluban is egy szakelőadást tartani.

A baromfitenyésztés gazdasági fontosságát mi sem illusztrálja jobban, mint az a körülmény, hogy csupán 1892-ben nem kevesebb mint 221,455 métermázsa tojást vitetek ki Magyarországról, amiért, a miért 9,965,000 frtot vettünk be. És e kivitel évről-évre fokozódik, ugyanyirra, hogy az utóbbi időben minden évben legalább egy milliónal nőtt a bevételünk.

Hasonlóképen nagyon keresett czikk lett ujabban a tollu, melyért szintén négy milliót meghaladó összeget veszünk be évenként a külföldtől. Ne kicsinyeljék tehát e gazdasági ág müvelését, mert az igen hasznos és háládatos foglalkozás. A ki annak rendszeres fejlesztését a nép között megkezdi, az egyuttal jóteteményt is gyakorol.

A méhészet fejlesztése iránt a háromfalusi községekben már megtettek a kezdeményező lépéseket. Dávid Mihály, Tóth András, Sára András, Paizs György tanitók és Hofman János jegyző — megalakitottak a csángó méhészek szövetkezetét. A legszorgalmasabb és a legegyetértőbb tevékenységnek: a kis méhcsuk a gondozásával és ápolásával kezdettek meg a munkát.

Szép kezdet, diesöretreméltó törekvés. Vajha e kis állatoktól megtanulnák, hogy az erős akarattal, kitartással és egyetértéssel folytatott munka soha sem marad siker nélkül, annak nyomában mindig áldás jár.

Hétfalu környéke különben is kedvező az méhtenyésztésre nézve. Balzsammal telitett dús virágu rétek és mezők területé el a községek határain, hol a méhcsuk tavaszi öszig bő mratásuk van. És az a méz, a mely ily egészséges vidéken terme letik, tisztább, jobb és értékesebb, mint a havasokról messzebb eső vidékeken. A borszéki méz is azért tett oly nevezetessége szert, mert azt havasok között, fenyvesektől körülvett rétek nővényzetéből nyerik.

A háromfalusi utóröl méhészek egyuttal azon ödvös czélt tüzték maguk elé, hogy a csángóságnak a megkedveltetik a méhészet s rásztalatjak fel a hasznos foglalkozásra. Az hát igy kapcsoljik mi a legtöbb gazdasági ág fejlődését elérhetőnek. Ez az igazi ut a csángó nép boldogulására nézve, szt kövessék az arra hivatottak mentől többen, más gazdasági ágak fejlesztésénél is, s igy a csángók rittkábban fogják elhagyni hazájukat, mert itthon is lesz minden időben hasznot hajtó foglalkozásuk. Egy dolgot kivánunk azonban az uj méhészársulat figyelmébe ajánlani, azt t. i. hogy az országos méhészet egyesülettel kérjenek támogatást, valamint tanácsot arra nézve, hogy az ottani egalji viszonyoknak mily berendezés feleine meg legtökéllyel, vagyis mily rendszerü méhkeptárak lennének használandók. A földmivelésügyi miniszertől pedig kérjenek annyi segélyt, hogy azzal a felállitandó méhes telepet mintaszerüen berendezhessék. Kisszerű dologgal a szövetkezet nem valósithatja meg a czélt, legalább nem oly gyorsan, mint az az ottani viszonyok mellett kivánatos volna. Ily élethe vágó kezdeményezésekkel egyszerre egy kell föllépni, hogy azzal hatni is gyorsan használni lehessen, különben elkésnek vele.

A méhészettel Brassómegyében eddig nem sokan foglalkoztak. Ez tünik ki a földmivelésügyi miniszter jelentéséből, mely szerint ott az 1892-ik évben mindössze csak 5,227 frt értékü mézet és viaszt termeltek, mig egyes erdélyrészi megyékben, pl. Szolnok-Doboka megyében 18,403 frt, Nagy-Küküllő megyében 13,797 frt, Hunyadmegyében 12,665 frtra becsültetett az ugyanazon évi mézermények ára. Erdélyben összesen 145,988 frt, az egész országban pedig egy millió forint értékü mézet és viaszt termettek egy évalatt, a melynek jó része a méhész-egyesület közvetitése utján a külföldön kelt el. A méhtenyésztők között vannak olyanok is, kik csupán mézárukért 1000 frtnál többet vettek be egy évalatt. Biztató jel ez is arra, hogy a méhészet fejlesztésére irdtott fáradság sikertelen nem maradhat.

—

Városi közgyülés.

A közgyülés első tárgya az erdőmester állás betöltése volt. A közgyülés e részében dr. Jekel Frigyes vármegyei főjegyző elnökölt, a ki a közgyülést a következő beszéddel nyitotta meg:

Igen tisztelt képviselőtestület!

A mai közgyülés tárgysorozatának 1-ső pontja alatt előfordulóan az erdőmester állás betöltése ügyében, a melyet az ennek betöltése folytán netalán üresedésbe jövő állások be-töltése. Oly tárgy ez, melynél az 1886. évi 22. t.-czikk 72-ik §-a értelmében a vármegye alispánja, illetőleg alkirálytanácsa esetén a vármegye főjegyzője lesz hivatva az közbenjárni.

A midőn a beteg alispán ur 5 nagyszabu helyett ez ügyben eljárok, nem mulasztham el ezt az ügyet nagy hordereőjü jelentőségére való tekintettel közlelebbül irdtani.

Oly tetemes, nagy kiterjedésü erdőbirtok, a milyennel Brassó város is rendelkezik, egy igy szemely gazdaságban oly fontos tényezőt képez, mely eösszerian és helyes menezetgazdasági elvek szerint kezelve és kihasználva képes nemcak állandó bevételi forrást eltoremteni, hanem mégs a költségvetésnek hullámzásait és ingadozásait is ellensúlyozni, megakadályozni és az egyensulyt is bevételek és kiadások közt biztositani.

Igy Brassó város is könnyen juthatna abba a helyzetbe, hogy helyes erdőkezelés és nagy erdőirtokokban szeszerü kihasználása melletti magának biztos bevételi forrást biztosithasson és ily uton eredményezheti, hogy a költségvetésben sokszor csak mint képzett, de a valóságnak meg nem felelő tételek, előforduló bevételi összegek tényleg be is befolyanak, reális alapon álló költségvetés szerkesztését és az által helyes gazdálkodási rendszer megbonositását tehető lehetővé.

Sokat eredményezett Brassó város már eddig is Zaminer Ede volt erdőmester vezetése alatt helyes erdőkezelési rend-ner meghonositása, az erdőbirtok jövedelmezőségének emelése tekintetében és azon hálás köszönettel tartozunk ezen, a város erdőszeze körül oly nagy érdemeket szerzett férfiunak.

És ha most rézerőmű intézkedés teendő az iránt, hogy ezen fő helyére uj erdőmester választassék, a ki az ujabbi kor fokozott követelményeinek eleget tenni képes leend, a ki minden tudomanyos szakképzettséggel ellátva az erdőügyet hatásosan tovább fejleszteni, a nagy tőkét képviselő erdő tulaszos kihasználását ugyan magak dályozza, mind a mellett azonban a varos és környék szükségleteit kielégitení és minden kimélés mellett a varosnak állandóan tetemes bevételi forrast biztositani hivatva lesz, érzem magam is az engem terhelő felelősség sulyos terhét.

Az állandó választmány ez ügyben már hatarozott allásponton foglalt el, uj pályázat hirdetését és igy a valasztas elhalasztasát hatarozta el, más részről pedig a jelenlegi pályázat alapján fog a választás megejtése köveztatni.

Felkérem ennélfogva a tekintetes képviselőtestületet:

Méltóztassék ezen ügyben minden melléktekintetől párt- és magánérdektől eltekintni, csak a varosnak és lakosságnak érdekeit szem előtt tartani; méltóztassék ezen ügyet higgadtság és komolysággal fontolva venni és Brassó varos multjahoz méltó módon megoldani.

Ezzel megnyitom az ülést és felkérem az előadó urat, az ügyet előadni.

Az előadó azután előterjesztette az állandó vlasztmány inditványát, mely szerint a valasztás, tekintettel arra, hogy a pályázat kihirdetése köröl formahiba követtetett el, hálasztassék el és ujabb pályázat hirdettessék, mely javaslat Adám Károly cseklyi módositásával elfogadtatott. (Fölkéssenk tartjuk megjegyezni, hogy német laptársunk ez ügyben egy valasztó gyülés összekivását hozza javasladna.)

Ezután dr. Jekel Gyula főjegyző a közgyülés eljuvezési között eltávozván, Brennerberg polgármester foglalta el az elnöki széket, kinek mint rendesen, mielőtt a napirend tárgyalásához hozzáfogott volna, egy-két inter-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

pallózóival alkalmatlankodtak a kíváncsi városatyák. Ezekről, valamint az ülés többi tárgyairól legközelebb megemlékezünk, itt még csak azt említve fel, hogy a vízhasználatra vonatkozó díjszabályzat, a javaslat szerint csekély módosítással elfogadtatott és január 1-én életbe lép.

E tarifa szerint a házak három csoportra osztatnak:

Az elsőbe azok tartoznak, melyekben a csőveezték be van vezetve, a másodikba azok a házak, a melyek olyan utczában vagy téren vannak, a melyekben a vízvezetéki cső be van fektetve a vérge a harmadik csoportba a többi házak. Az első csoportban lévő házaknál a díj 100 frt házbér mellett 60 kr, konyhaért 1 frt 20, 100 frton felül 200 frtig szóba 1 frt 60 kr, konyha 1 frt 50 kr. 300 frtig 1 frt 50 kr, 2 frt, 400 frtig 2 frt és 3 frt, 500 frtig 2 frt 50 kr és 4 frt, 600 frtig 3 frt és 5 frt, 700 frtig 3 frt 75 kr és 6 frt, 800 frtig 4 frt 50 kr, 7 frtig. 900 frtig 5 frt 25 kr, 8 frt, 1000 frtig 6 frt, 9 frt, 1000 frton felül 6 frt 75 kr, 10 frt.

A második csoportba tartozó házak a fenti összegekénél 20% kal kevesebbet és végül a harmadik csoportba tartozó házak a második csoport díjtételeinek felét, illetve a magasabb házbérekénél ennél valamivel többet fizetnek. Az Alesius Oszkár tanácsos által bizottságon szerkesztett díjszabásban csak csekély változást tett a képviselőestéhez, fontos ezek közül, hogy a fürdőberendezés díjat évi 5 frtról 6 frtra emelte fel. Alesius Oszkárnak munkájáért a közgyűlés jkvi köszönetet szavazott.

A vármegyei főjegyző eltávozása után Brennerberg Ferencz polgármester vette át az ülés vezetését a neki mindjárt interpellációkkal kellett megkítzdeni.

Ádám Károly azt az aktuális kérdést vetette fel, hogy a vízvezetéki csövek lefektetése folytán összevissza ásott kövezetet alapossá rendbe kellene szedni, ám ez a kérdés a czaturnázassal is összefügg s azért kéri mindkét ügyet miélőbb legkésőbb tavaszszal napirendre tűzetni. A polgármester erre késznek nyilatkozott.

Antalfi Péter tanár panaszolja fel a Czikrak-utczában a vízvezetéki assacs folytán keletkezett forgalmi akadályokat. A polgármester megvizsgáztatja, hogy rendre majd minden rendbe hozatik. (De mikor?)

Langer Tamás meg akar venni a varostól egy telket, de ugy látszik nincs szerencséje vele, mert az előadó nem hozta magával a rajzat, a képviselő pedig „írat" nélkül nem akart tárgyalni. Maradt tehát az ügy a legközelebbi ülésre.

A 200 megrendelődő vízmérőnek végre akadt megvizsgálója. A bécsi cs. kir. mértékhitelesítő hivatal tagjaiu értesítette a városi tanácsot, hogy hajlandó a vízmérőket megvizsgálni és hitelesíteni. (Mi csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy budapesti vagy más kir. mértékhitelesítő hivatal szerezteti-e meg a városi tanács e czélból, miféle külföldre menő volna? A szerk.) A vízvezetéki tehát a vízmérők megrendeltettek azzal, hogy azok a nevezett hivatal által való hitelesítés után vétessenek.

A vízvezetéki ügy tárgyalásáról már fentebb megemlékeztünk.

A kért kérendőbeli kisebb pótlhitel engedélyezteti és a városi ipariskola 1893/4. évi költségvetése elfogadtatott.

Pomarius Alfréd erdészgyakornoknak 120 frt évi működési pótlék szavaztatott meg és a végül Raupert William fogorvos kérése a községi kötelékbe való felvétel iránt, teljesíttetett azzal a feltétellel, hogy ha egy év alatt a perossz állampolgári kötelékből kilép, és magyar állampolgárrá lesz.

Z.

Román dolgok.

Merénylet a nép vagyona ellen. Az V-ik és utolsó czikkben a vasárnapi „Gazeta" egyebek k'zött előre bocsátja, hogy Bethlen Gábor és Horváth Mihály volt főispánok közel voltak a bukás széléhez, midőn a kormány kinevezette ékek főispánokul. Ellenszéli hogy minő szérkesztéseket tettek vagyonra szert a jgy folytatja: „A kormány mindezeket megtámogatta, állásokra, méltóságokra lépteti elő, sőt méltényeket érdemrendekkel is kitüntet.

Igy folyik ez szakadatlanul, a mióta a magyarok uralomra jutottak. A románok a Tisza és a Kárpátok közötti kegyetlenebb és embertelenebb módon soha sem voltak kicsavarva, kűtzérkedve, mint ma vannak ezen magyar-szidó megigézett hazafiak által, a kik azon ürügy alatt, mert a a hazaárulók ellen vadásznak és más más gyalázatos tűrgyek alatt szabad, azat nyilottabb arra, hogy a mi népünk hátán megélhessenek." Ezek igen kemény bestiák, szabad hogy legyen belőlös.

Mit tanitanak a magyar iskolában.

A „Gazeta"-nak irják Besztercze-Naszód-megyéből:

A magyar iskolák V. és VI-ik korosztályaiban Komárony Lajos és társai „Olvasó Könyv„ét használják, melyben állítólag a románokat gyalázó dolgok foglaltatnak, pl. hogy a románok nem oly régi lakói Erdélynek mint a szászok." Ebben nem látunk gyalázást legfennebb azt óhajtanók, hogy az elemi népiskolák olvasókönyvében ne feszegessük ezt a kérdést, hanem bízzuk az egyetemekre.

Sértő továbbá az az állítás, hogy: „A románok a mas hitüek iránt türelmetlenek, hogy restek és tunyák." Hát ehhez mi köze van az V. és VI. népiskolai korosztályoknak.

Hanem most jö a java:

„Minden román hazai háromféle eldnyt tartanak, u. m.: egy tisztáttalant, melyből csak az idegent etetik, egy tisztát, melyből csak ők eznek és egy legtisztábbat, melyből ők is bőjtben eszenek. Ebből az az-tán világos, hogy a román nem szereti az idegent, a ki tőle még egy pohár vizet sem kap."

Na erre már aztán mi is azt mondjuk, hogy ha ez igy van abban az olvasókönyvben megirva, akkor ez szamarbeszéd és ne engedje Csaky gróf az ilyen ostobaságok terjesztését, melyek csak gyülöletet teremnek a magyar népiskolákban. Nézessen utána és ha igaz lesznek akkor tilsa el a Komárony olvasókönyvét.

HELYI HIREK.

— Meghivó. A Brassói Magyar Kaszinó folyó december hó 10-én, vasarnap délután 3 órakor szép hagyományos korsóra regényirók, Jókai Mór felszázados irói jubileuma alkalmából rendkivüli disz-közgyülést tart, melyre kaszinónk t. tagjai hazafias tisztelettel meghivatnak. Tárgy: Jókai Mórnak kaszinónk disztagjaul leendő megválasztása, a kaszinó által rendezendő Jókai-ünnepély ügye.

— A Kronstadter Männergesangverein e hó 3-án és 5-én a koncponti szálodában Lassel Rudolf vezetése és a Philharmonia társaság szives közreműködése mellett igen érdekesnek és élvezetesnek ígérkező hangversenyt rendez.

— A Philharmoniai társulat legutóbbi előadásáról szóló részletes tudósitást felkért tudósitónk késedelmezése folytán sajnálatunkra nem adhatjuk.

— Halálozás. Mély részvéttel értesülünk, hogy Simay Gerő kereskedő kedves neje hosszas szenvedés után tegnap meghalt. A rém. kath. árvaházegylet egyik buzgó valasztmányi tagját, a kór melyben élt egy mivelt lelkü nőt, s családja egy kedvelt és és nemes szirü szeszonyt veszitett benne. Mi a magunk részéről is osztozunk a szerető férj, a szamos rokon és jó barát gyászában és fájdalmában a legigazabb részvéttel. Nyugodjék csendesen az elköltözött drága halott!

— Estély az 1848—49-iki honvédek javára. Tognap este az „Európa"szálloda czimes termében szép közönség gyült össze, hogy az 1848—49-iki honvédek javára rendezett igen szép és szellemes hangversenyt meghallgassa. Dr. Vajna Gábor hazafias lelkesedéstől áthatott s a közönséget magával ragadó nemes hévvel ecsetelte a szabadságharcz dicső viszonyait, soha el nem múló maganzios érdemeit és rámutatott arra, hogy sokan vannak a még élő hősök közül, a kik nyomorban simylenek: a haza s a társadalom kötelessége, hogy azokat a szegényben s a kisben élőket, a kiket lorojják és segélyükre siessenek. Ez a czélja a jelen estélynek s ez lesz czélja a még rendezendő estélyeknek is. Azután Honigberger Helén kisasszony hegedü- és Kóna kisasszony zongorajátékával volt alkalmunk gyönyörködni, a kik azután a közönség zugó, szünni nem akaró éljenzésének engedve, ráadásul több szép magyar dalt játszottak el a tőlük megszokott művészettel. Binder Jenő gyönyörü soloja következett erre, majd Vegh Mátyás hatásmes lelkesitő szavalata: „Előre!" Azonban az estély egyik legszép s legszép pontja Dömjén Zoltánné monologja volt. Saját szerzeményét adta elő a „Sódrakozó kisasszony", melyben Parizsi művészetével és természetességével folytonos derültségbán tartva s végül szünni nem akaró tapsra ragadva a közönséget. A utóbb utolsó számban Balch Mina kisasszony több kedves magyar dalt adott elő elragadó bájjal és kedvességgel, Szép csengő hangja, kedves kiejtése, fesztelen előadása, mely nagy gyakorlatot árul el, mindes hozzájárult ahhoz, hogy a kisasszonynak egy parszerencsésen választott dallal még meg kellett toldania a programmot. A műsor után élénk fesztelen táncza perdült a fiatalság.

— Derék egyházközség. A brassói izraelita egyházközség tagjai gyűjtést indtottak a maguk körében a czéljoi, hogy Jókai Mór műveinek díszkiadást az egyházközség számára megszerezzék. Valóban dicsérendő és követésre méltó iniciativa tett ez.

— Szinészet. Szintársulatunk legutóbbi két előadása Gerő Károly „Vadgalamb" czimü népszinmüve és Zellernek szép zenéju operettje a „Madarász" volt. Az elsőnél a meglehetős gyenge darab jó előadásban került szinre, mig az utóbbinál a nemesak zenéjére szép, de szerkezetére is jó operett fogyatékosan lett bemutatva. A „Vadgalamb"-ban Ferenczyné Erzsi (Rózsa), Verhóczy Emilia (Bábi), H. Nagy Ida (Julis), Torók Margit (Klári) és Daróczyné Erzsi, továbbá Asztalos Sándor (Imre), Egry Kálmán (Galand M.) és Havas Lajos (Dicsi Ádám) voltak a főbb szerepek. Ferenczyné és Havesy kapott megérdemlett tapsokat, utóbbi fölög pompás alakitásért. Egry Jenő az együgyü szolgagyerek szerepében jeles szinészi vénára valló mókákat mutatott be. A „Madarász" előadása nem telelt meg varakozásunknak, a menyiben az meglehetős fogyatékosséggal lett bemutatva s e helyen — minthogy a dologban ártatlan szinészket nem illethetjük megrovással, do „baragun kat" valakin mégis ki kell üntenünk, tehát legyen ez a szükséges bunbak a tisztelt direktor ur, a ki deczára annak, hogy a partiturák az előadás napján delélőtt 11 órakor még nem érkeztek meg a postán, a darab megis elszavalta. Szinészeinket tehát meg kell dicsérnünk a sötét Áttrikába behatolott Stanley-vállakozó szellemét megszégyenitő ezen szinigazgatói stikli szuvérén nagysága közepette, hogy fok azért mégis oly odaadó ambicióval és buzgalommal exekválták szerepeiket. A „Madarászból" Tarnay Leonárói kell fölög elismerésel megemlékeznünk, ki Postás Milka szerepében ugy az ének részek-gondos előadásával, valamint ambiciózus játékával általános tetszésben részesült. Egry Kálman a „Madarász" szerepében szintén nagy odaadással tette jóvá, a mit a „Madarász" vétkezett.

— Brassó-zernesti vasuti közlekedés. A magyar kir. államvasutak igazgatóságtól vett értesülés szerint a brassó-zernesti vonalon f. évi decz. hó 1-tól, a jelenleg Brassóból délután 2 óra 58 perczkor induló és Zernestre d. u. 4 óra 33 perczkor érkező 6413. számu vegyesvonat beszüntetése mellett a Brassóból d. u. 4 óra 55 perczkor induló és Zernestre este 6 óra 20 perczkor érkező 6414. számu uj vegyesvonat fog forgalomba helyeztetni.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Az Olt szabályozása. A földmivelésügyi miniszterünknek keleti kereskedelmünkre nézve kiváló fontosságu terven dolgoznak. E miniszterünk ugyanis részletes tervezetet dolgoztatott ki a fehértemplomi folyammérnöki hivatallal, mely az Olt folyó fogaras-vörösторony szakaszának hajóztathová tételére vonatkozik. E tervezet a napokban megérkezett a miniszterumba, hol a munka terveinek részletes kidolgozása és a költségvetés megállapitása fog most folyamatba vétetni.

— Hegyeink elnevezése. Az „Ellenzék" irja: Nemrég közöltuk az „EKE" felhivást arra nézve, hogy a hegyek magyar nevei megállapitásával és felhasználásával és a sajtóban, minden tőnet szerint a magyar nevek használtassanak. Közelebbi számunkban Kuszkó István tollából „Az erdélyi részek képekben" czim alatt hosszabb közleményt jelent meg azokról az ismert szépségekről, melyeket Vágó Bertalan a magy. kir. államvasutak hivatalnoka a magy. kir. kereskedelemügyi miniszter megbizásából, az erzedéve kiállitás számára készitett Erdélyrész szebb pontjairól. A czikkben közölve voltak a képek czimei is. E czimekre vonatkozólag közli velünk egyik brassói levelezőnk, hogy azoknál nem a hegyek magyar elnevezése, hanem oláh vagy német nev használtatik, holott van mindegyik hegynek régi jó magyar neve is. Mar pedig ha valamikor, ugy az erzedéves kiállitás alkalmával ügyelnünk kell a magyar jelleg megőrzésére. Ajánljuk tehát a levelezőnk által velünk közlött alábbi magyar elnevezéseket a fénykepgyüjtő és a magy. kir. kereskedelemügyi miniszterium ügyelmébe. A Schuller-nek jó magyar neve: Keresztényhavas. Ezt hasonlja a csángó nép. Szilasvölgye helyett: Keresztényhavas-völgye. Piatra mare hegycsucs Tömösnél, magyarul: Nagykőhavas-hegycsucs Tömösnél. Piatra mare völgye, magyarul: Nagykőhavas-völgye.

— Házafias oláh lelkesz. Nagyváradról irják: Janku Péter kishartai gazda házánál a szokásos halotti ünnepre gyülött össze az oláhok. Az ebédnél felkelt Moga Vazul görög-kelet lelkész a felkozöttöt mondott a magyar hatóra a királyra.

„Európa határin belül — ugymond a derék lelkész — egy országban sem élveznek a nemzetiségek annyi szabadságot, mint Magyarországon. Ezért minden oláhnak ragaszkodnia kell a magyar kormányhoz s tanulgatni azt szellemileg és nyaralag. Az 1848-iki törvények mindenkit szabad polgárrá tettek, ennél szebb törvényt nem ismer. Poharat emelt a szent békességre, melyen a haza jóléve, boldogsága alapszik."

A felköszöntőt a társaság riadó éljenzéssel fogadta. Boreczky nyugalmazott lelkész, a ki szintén jelen volt, igy szólt Mogahoz: „Ma az oláhok szabadságát 50 az utalial a felköszöntőhöz, ha megtudják!"

— Nem bánom, — szólt a házafias lelkész hatarozottan — akarmit mondanak is. Nem bánom, nevezzenek bár szamarnak, igy érzek, igy nyilatkozom. Ezt hirdetem a szószékről, ezt fogom hirdetni, a mig élek.

— Az 1896. évi czimzetes kiállitás zenemüvészeti és szinmüvészeti előadójn dr. Vili Béla a „Zene és Szinházi Lapok" szerkesztője, a kereskedelmi minisztert megbizásból kiküldetett, az ország nevezetesebb levéltárai és muzeumainak áttutatására. Dr. Vili, mint értesitnk, legközelebb városunkba jőni szándékozik a zene- és szinmüvészeti erőkjét megtekintése végett. Nevezett kiállitás teljessége érdekében dr. Vili felkéri ezenmi mindazon mükedvelőket, a kiknek valamely zene avagy szinházi vonatkozásu erőjüket egy pedig régi hegedü, zongora, hangjegyiratok, levelek, naplók, arzolapok, orginala, tárogató stb. effelék birtokában vannak, hogy azok felől nevére czimezve egy levelezőlapon eresztik (Budapest, Kerepesi-ut 21. sz. az ujmezővo) a végből, hogy illő érkezése alkalmával azokat megtekinthesse, esetleg megvásárolhassa.

Sz. 14.279—93.

Hirdetmény.

A város környékén és annak kóvárosainban levő utak fenntartásra az 1894. és esetleg az 1895. és 1896. évekre is szükséglető kavicsanyag szállitasa iránt szeredan, folyó évi december hó 13-án délelőtt 11 órakor a városi gazdászati hivatalnál árlejtés fog tartatni.

Az 1894. évre 2392. halom résztil folyamkavics, résztil pedig darabolt kőkavics van szükségszerü. Valamint tartozik az 50 kros bélyeggel ellátott és 5% nyi bánatpénzzel terhelt zárt irásbeli ajánlatokat, melyeknek azon határozott nyilatkozatot tartalmazniok kell hogy az ajánlatoví az ajánlattételeket pontosan ismeri, folyó évi december hó 13-án délelőtt 11 órája a városi gazdászati hivatalnál átnyujtani.

Az ajánlati feltételek a rendes hivatalos órák alatt a városi gazdászati hivatalnál bárki által betekinthetők.

Brassó, 1893. évi november hó 25-én.

529 (1—1) A városi tanács.

Hirdetmény.

A magas kereskedelemügyi miniszteriumnak a folyó 1893 évi januar hó 26-áról kelt s 6243—1. T. sz. alatt kibocsatott rendeletje folytán, valamint az ezzel egyidejüleg kibocsátott hirdetmény függelékre szerint a választási jajstrom felszólamlási idejének és helyiségének megtartatott, a kereskedelmi osztály 16 tagjának, az ipari osztály 16 tagjának, valamint a brassói kereskedelmi és ipartkamara 5 pottagjának ujra választásra hatarnapul esztörtök, de czember hó 14-ik napja és pedig délelőtt 8—12 és délután 3—5 óráig a városi tanácsnál hagy illetésemre.

Az czen valasztás kerszülytelevel megbizott bizottsag ezen szavazgyűlésnél hozza köztudomásra, hogy a választási kereskedelmi férfiakra és az iparüzőre nézve külön-külön fog megejteni és hogy választóképesek és valasztatók mindazon brassói iparosok és kereskedők, kik az illető választási jajstromba felvétettek.

Minden valaszló szavazatát csak személyesen szóval vagy irásban adhatja be, és a valasztójogosultak nőpjogyarlása alólirott valasztási elnök irodájában (Tanácsházpalota, Rabutcza 68. szám II. emelet) az érdeklődő által bármikor betekinthető.

Brassó, 1893i november 18.

A valasztás kerszülytelevel megbizott bizottsag nevében:

Hintz Ernő,
bizottsagi elnök.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - Cluj-Napoca.

1491/1893. sz.

Hirdetmény.

Barcza Ujfalu község tőlygerdejéből (a községtől 12 kilométer egyenes utoni távolságban) folyó évi decz. hó 17-én d. e. 11 órakor a községi irodába 40 drb fából álló épitési tölgyfa, melyeknek hossza 10—12 méter és átmérőjük 40—65 cntr, szakcsörötüleg drbonként 12—15 forintig s együtt mint haszonfák 72⁴ köbméter és tüzifák 48⁴ köbm. 490 frt o. értékben becsültettek, ugyanezen kikiáltási árban nyilvánosan elárveresztetnek.

Megvásárolni szándékozók kötelesek az árverés előtt 10%-nyi bánatpénzt az előljáró-ságnál letenni.

Ha az általunos árverés sikerre nem vezetne, kevesebb darabokra is tétetnek megvásárási ajánlat. A bánatpénz befizetése mellett irt idő;ig zárt ajánlatok is elfogadtatnak. Közlelbbi árverési feltételek a községi irodában betekinthetők.

Barcza-Ujfalu, 1893. évi november 22-én.

Szabó László, Sánta Márton
községi jegyző. 1 k.

Két asztalossegéd
állandó foglalkozást kap:
PAPP FERENCZ
üzletében, BRASSÓBAN, Kapu-utcza 48. sz. a.
Szolid munka és rajz-ismeret megkivántatik.
515 (2-3)

Sz. 14,466—1893.

Hirdetmény.

A tekintetes városi képviselőtestület által a folyó napon tartott ülésében megállapitott időjármes pothatóramnyok a Brassó város helyi forrásai vizvezetékéhez volt vizszerzés iránti szabályszerűen felhívva a városi vizmű épitési és üzemi kötségeinek fedezésére illőleg a mai napról kezdve 30 napon át a városi tanácsi kirendeltségben közszemlére ki vannak téve, a hol a rendes hivatalos órák alatt bárki által betekinthetők.

Mi ezennel azon hozzásással hozatik közhirdetésre, hogy a netalánt felebbezések a jövő hatóramnyok elleni érdekelttek által beszárog a folyó évi december hó 30-ig az illetett városi tanácsnál átnyujthatók.

Brassó, 1893. évi november hó 28-án.

525(1—2) A városi tanács.

Kwizda Ferencz János
osztr.-m. cs. és k. és román k. udv. szállitó ker. gyógyszertára, Kornenburban.

Kwizda féle kőzszénfolyadék
Kwizda féle kőzszénfolyadék
Kwizda féle kőzszénfolyadék

Ennek ára kipróbáltatott figyelmeztető tudó szer kösszönőleveleinek olvasása ellen. Kapható minden gyógyszertárban.

Tessék a vélfjegyre figyelni s a vétlen hamisitott kerülni!

Arak. 1 üveg 1 forint, 2 palack 60 kr.

Dr. KELEN ALBERT
belgyógyász- és női orvos
lakik: KAPU-UTCZA 48. sz.
RENDEL: ½2—3 ÓRÁIG.

Jó ebédkoszt
ugy háznál, mint házon kivül is, valamint naponkint válogatott
villásreggeli
kapható HABERMANN JÁNOS örökösei sörcsarnokában, Kapu-utcza 60. sz. alatt (Ridely-féle ház).
Szives látogatást kér
mély tisztelettel
ROCHEL ROBERT
525(2—2) vendéglős.

Fölvétetik
S.-Szentgyörgyön a Bernstein-féle
könyv- s papirkereskedésbe
egy gyakornok.

Egyedüli és biztos segély
elveszett, vagy elgyengült férfierőnél (impotencia) az uj cs. és kir. szabadalmazott készitékkel. Ésszes nem veszélyő, különleges, jótallás mellett árulmatan, kellemes, az ingyelest kárlóró gyógynuód.
Hirneves tanárok, elismerő okiratai és legmelegebb orvosi ajánlatok.
Teljesen tetgyégyultnak hálairatainak ezrei érdek nélkül ajánljuk használátát.
Postai szétküldés és csomagolás titoktartó Tartalom és szállitó ki nem vetnek.
Dr. Carl Altmann
WIEN, VII., Mariahilferstrasse Nr. 70.
☞ *Répiratok kivánatra ingyen és bérmentesen* 30/32 30) *mentve küldetnek.* ☜

Ajánlunk saját gyártmányu
géphajtó-szijakat
és
continue-szijacskákat
angol módszer szerint teljesen kicserzett
és legjobban
nyujtott, ragasztott
és
varrott, zsinbőrökből.
S midőn legolcsóbb és legszilárdabb kiszolgálást biztositunk, felkérjük a t. gyáros és iparüző uraket, szükséglet esetén szives megbizásukkal hozzánk fordulni.
Gmeiner és Scherg,
bőr- és hajtószij-gyár
Brassóban.
☞ Megrendelésekkel kéritik a vastag, szét és szélbiséget millimeterekben megnevezni ☜
☞ Iroda és raktár: Belváros, Kolostor utcza 34. sz. a. ☜

KIMUTATÁS
a „Brassói Első Takarék és Önsegélyző Szövetkezet"
1893. évi november havi forgalmáról.

BEVÉTEL.

	frt	kr
Okt. havától eljött pénzkészlet	1529	33
Beirási dijakból	14	00
Kölcsönökből a tagoktól	37065	48
Kölcsönök utáni kamatokból	958	59
Felmondlk. kifiz. betétek után 2%	8	67
Intési dijakból	14	26
Bélyvaltok és egyéb nyomtatv.	15	15
Visszleszámitolt váltók után	7495	—
Takarék betétek	6950	99
Heti betétek	1019	57
Perkölcsönök	49	55
Összesen	55121	34

KIADÁS.

	frt	kr
Üzleti kiadások	29	01
Kölcsönök a tagoknak	40127	29
Takarék betétek	5388	28
„ „ kamatairo	47	32
Heti betétek	542	33
„ „ kamatairo	6	99
Hiratóskre és Jutalek	217	51
Visszleszámitolt váltókért	7541	95
Visszleszámitolt váltók kamatairo	61	72
Állami adóba	250	—
Perkölcsönökre elleg	139	14
Nyomtatványokért	7	50
Pénzkészlet 1893. november 31.	706	38
Összesen	55121	34

Brassó, 1893. november hó 31-én.

Pibliger Ede, pénztárnok. Leitinger József, vezérigazgató. Józsa Mihály, könyvvezető.

Ajánljuk a nagyérdemü közönségnek tőkebefektetéshez
a nagyszebeni **„ALBINA"** takarék- és hitelintézet
5%-os záloglevelei.
Ezek 1000 forintos és 500 forintos apponts-ekben vannak kiállitva és
minden levonás nélkül tisztán 5%-ot kamatoznak.
A kamat-szelvények félévenként, január 1-én és julius 1-én a nagyszebeni és brassói intézeti pénztárainál, valamint a pesti magyar kereskedelmi bankinál Budapesten minden levonás nélkül és jutalékmentesen beváltatnak.
A záloglevek 30 éven belül, Hirsonlás utján, az intézet által beváltatnak.
A záloglevelek pontos kamatozása és beváltásáért kezeskednek:
1.) A záloglevelek biztositásáról szóló 1876. évi törvény értelmében a záloglevél-tulajdonosok fedezésére meghatározott és azok javára telekkönyvileg biztositott jelzálogok, a melyekre legfülebb az érték ⅔ részéig záloglevelek adatnak ki, mi minden záloglevélre a felügyelő bizottság ellenjegyzése által elismerve van.
A záloglevelek tehát a gyámsági biztositéknál nagyobb biztositékkal birnak.
2.) Az emlitett törvényben előirt a záloglevél-tulajdonosok további különös biztositására az intézet részvénytőkéjéből kiszakitott **200,000 forintnyi** záloglevél-biztositéki alap.
3.) Az intézet egyéb összes vagyona a tartaléktőkével együtt.
☞ Az **„ALBINA"** 5%-os záloglevelei tehát mint absolutte biztos, ugyis mint egyike a legjövedelmezőbb honi értékpapirok, nagyon is a kalmas tőkék befektetésére, árvapénzek, nyilvános és magánalapok stb. elhelyezésére, és a mennyiben a készlet engedi, a budapesti tőzsde árfolyamában árusitjuk el azokat.
Jelentékeny tételek bevásárlásánál középárfolyam mellett adjuk el.
„ALBINA"
TAKARÉK- ÉS HITELINTÉZET
brassói főkteleje.
242 (61—100)

Előnyös részletfizetésre!
Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, miszerint kizárólag csakis
ARADI BUTORT
bizományilag árusitok el és pedig egész Magyarországon és Erdélyrészben legjobbnak elismert jó anyagból és szolid kivitelben a **Reinhardt Fülöp** czég által készitett gyártmányokat.
Hálószoba-, ebédlő-, salonberendezések
mindenféle stilben, bármely versenyt felülmuló olcsó árakon — ugy készpénz, mint részletfizetés mellett.
Korház-utcza 62. szám alatti raktáromban gyári árakon kaphatók.
Ugyanott jól berendezett raktár órák, képek, tükrök, vászon- és konfekczió-árukban, olcsó áron és előnyös részletfizetések mellett.
Teljes tisztelettel
128 (28—*)
Grünvald Albert.
Jutányos árak! Olcsó butorl
Teljes berendezések!

Brassó, nyomatja és kiadja a Brassói Közmüvelődés nyomda — Bernstein Mark.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.